

ارزیابی تاثیر تنوع فعالیت‌ها بر عملکرد مالی بانک‌های ایرانی با تأکید بر کارایی سرمایه انسانی:
مطالعه موردی بانک پاسارگاد

امیرحسین چراغیان^۱، سید کامران یگانگی^۲، امیر رضا کیقبادی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۲۵

چکیده: این مقاله با توجه به اینکه به ارزیابی تاثیر تنوع فعالیت‌ها بر عملکرد مالی بانک‌های ایرانی با تأکید بر کارایی سرمایه انسانی (مطالعه موردی بانک پاسارگاد) می‌پردازد به لحاظ هدف کاربردی است و روش پژوهش، از نظر تجزیه و تحلیل داده‌ها از نوع کمی-تحلیلی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کارکنان بانک پاسارگاد می‌باشد، و برای بدست آوردن تعداد نمونه آماری به حجم ۳۸۴ نفر با استفاده از فرمول کوکران اورکات استفاده می‌شود. از آنجایی که جامعه آماری این پژوهش متجانس می‌باشد، بنابراین از روش نمونه‌گیری تصادفی و از طرفی چون هر یک از افراد جامعه شناسی یکسانی برای انتخاب شدن دارند از نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده می‌نماییم. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه است. برای بررسی روایی محتوا و روایی صوری پرسشنامه در این پژوهش از نظرات استاد راهنمای و استاد مشاور محترم استفاده شده است و برای بررسی پایایی آن از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار Smart PLS، spss استفاده شاست. نتیجه حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان داده شده است که مقدار شاخص تنوع فعالیتها ۷۸٪، کارایی سرمایه انسانی ۹۱٪ و عملکرد انسانی ۸۲٪/برازش مدل مناسب است که نشان از تاثیر مثبت و معنا دار تنوع فعالیت‌های بانکی بر عملکرد مالی بانک‌ها با توجه به نقش کارایی سرمایه انسانی دارد. با توجه به تایید فرضیه‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که تنوع فعالیت‌های بانک‌ها بر عملکرد بانک‌ها در صنعت بانکداری موثر است و این حاکی است که افزایش یا کاهش تنوع فعالیت‌های بانکی سبب ایجاد تغییرات قابل توجه در عملکرد بانک‌ها می‌گردد.

کلمات کلیدی: تنوع فعالیت‌ها، عملکرد مالی بانک‌ها، کارایی سرمایه انسانی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت مالی، واحد الکترونیک، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۲ استادیار، گروه مهندسی صنایع، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران (نویسنده مسئول) yeganegi@iauz.ac.ir

^۳ استادیار، گروه حسابداری، واحد زتهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

مقدمه

امروزه بانکداری یکی از با اهمیت‌ترین بخش‌های اقتصادی هر کشور به شمار می‌آید. بانک‌ها با سازماندهی و هدایت دریافت‌ها و پرداخت‌ها، امر مبادلات تجاری و بازارگانی را تسهیل می‌کنند و موجب گسترش بازارها و رشد و شکوفایی اقتصادی می‌گردند. با توجه به ماهیت فعالیت بانکها، رشد و توسعه مؤسسات بانکی به هر شکل ممکن، مستلزم سرمایه گذاری از طریق جذب سپرده‌ها و تأمین مالی از طرق مختلف می‌باشد. یکی از مهمترین اهداف مدیران در مؤسسات انتفاعی حداکثر کردن ثروت و سود سهامداران (مالکان) است، چون از تقابل درآمد با هزینه، سود به دست می‌آید (خدایی، ۱۳۹۴).

با توجه به توسعه اقتصاد مبتنی بر دانش، منابع قدیمی^۱ مزیت رقابتی به دارایی‌های ملموسی که باعث ایجاد ارزش شرکت و حفظ مزیت رقابتی می‌شوند، به تدریج رو به کاهش اند. در اقتصاد کنونی، منابع سرمایه فکری نظری سرمایه انسانی و روابط با مشتریان از مهم‌ترین شاخصه‌های موقیت در کسب و کار و مهم‌ترین عامل حفظ مزیت رقابتی و ارزش آفرینی برای شرکت‌ها قلمداد می‌شود. بر این اساس، توانایی ایجاد مزیت رقابتی و ارزش آفرینی بلند مدت به شدت به مدیریت موثر سرمایه فکری به جای دارایی‌های ملموس و مشهود بستگی دارد. بنابراین صنایع مبتنی بر دانشی نظری صنعت مالی و بانک‌ها، به عنوان منبع اصلی این صنایع، در واقع جزو منابع غیر مشهود و فکری محسوب می‌شوند. بانک‌ها نقش مهمی در هدایت پس اندازها به وام گیرندگان و واسطه گری سیستم پرداختها دارند. گورتون و وینتون^۲ (۲۰۱۶) معتقدند که بانک‌های کارآمد، رشد اقتصادی بلندمدت را تسریع می‌کنند. ایشان زیان بازارهای نوظهور در حال رشد از بحران‌های بانکی سال‌های اخیر را بیش از ۱۴ درصد تولید ناخالص داخلی این کشورها می‌دانند.

به همین دلیل بانک‌ها در صدد افزایش بهره وری و سودآوری می‌باشند و توجه ویژه به افزایش درآمدهای غیر مشاع خود دارند. یکی از درآمدهای غیر مشاع بانک‌ها، بانکداری الکترونیکی می‌باشد.

در اهمیت بانکداری الکترونیک بیان می‌دارند که امروزه ارائه خدمات بانکی توسط شبکه صورت می‌پذیرد و این پدیده شکل‌های جدیدی از رقابت را میان بانک‌ها ایجاد نموده است که در این صورت بانک‌ها ناچار هستند جهت قرار گرفتن در خط توسعه خود را با شکل جدیدی از بانکداری با نام بانکداری الکترونیکی همگام سازند. ایشان معتقدند فن آوری اطلاعات با تسریع عملیات‌ها، فرآیندها، کاهش هزینه‌ها، بهبود کارایی کارکنان و سازمان وغیره مزایای بسیاری را برای سازمان‌ها ایجاد می‌کند. از مهم‌ترین مزایای به کارگیری فن آوری اطلاعات در صنعت بانکداری الکترونیک می‌توان به کاهش هزینه‌های ارائه خدمات بانکی و نقل و انتقال پول و افزایش رقابت بین بانک‌ها و بالا رفتن کیفیت خدمات اشاره کرد که در نهایت موجات بهینه سازی صنعت بانکداری را فراهم می‌کند.

¹. Intellectual capital

². Gorton and Winton

سرمایه انسانی از دیگر عوامل موثر بر درآمدزایی و بهبود کارآیی بانک‌ها می‌باشد. بونتیس^۱ (2002) سرمایه ۱۱۳ انسانی را ذخیره‌دانش سازمان می‌داند که به وسیله کارکنانش نشان داده می‌شود سرمایه انسانی را به مهارت و آموزش کارکنان یک سازمان نسبت می‌دهند. ایشان معتقدند تیزهوشی کارکنان یک سازمان متضمن مولفه‌های رفتاری آنان می‌باشد. لوتانز و یوسف^۲ (2004) بیان می‌دارند وقتی که سرمایه انسانی افزایش می‌یابد کارکنان اطلاعات و مهارت‌های تخصصی را کسب می‌کنند که این امر باعث می‌شود آنان ارتباط موثرتری برقرار کنند که در نتیجه موجبات کاهش خطاهای تصمیم‌گیری و بهبود عملکرد سازمان را فراهم می‌کند. کلمبو و گریلی^۳ (2005) دریافتند که شرکت‌هایی که دارای سرمایه انسانی بیشتر (به عنوان مثال آموزش عالی یا مهارت بالاتر) هستند احتمالاً کارآفرینی بالاتری خواهند داشت. یکی دیگر از عوامل موثر بر درآمدزایی بانک‌ها به ویژه در کشورهایی مانند ایران که هنوز بانکداری سنتی جایگاه ویژه ای در آنها دارد، سهولت دسترسی و تعدد شعب بانکی می‌باشد. بالا بودن تعداد شعب بانک‌ها معمولاً یک نکته مثبت تلقی می‌شود چرا که هر چه تعداد شعبه‌های یک بانک بیش تر باشد تعداد مشتریان و به طور کلی درآمد بانک بیش تر خواهد بود. البته این امر در سال‌های اخیر و با ظهور و گسترش بانکداری الکترونیکی و اینترنتی کمزنگ تر شده است. پژوهشگران در این زمینه معتقدند که در بانکداری سنتی، مردم برای استفاده از خدمات بانکی ملزم به مراجعته به شعب بانک هستند، بنابراین گسترش شعب بانک‌ها موجبات افزایش دسترسی مردم به بانک برای دریافت خدمات را فراهم می‌کند و از این رو سپرده گذاری نزد بانک‌ها افزایش می‌یابد.

روش‌های مختلفی برای اندازه گیری عملکرد مالی وجود دارد. اما همه اقدامات باید در جمع بندی انجام شود. می‌توان از اقلام خطی مانند درآمد حاصل از عملیات، درآمد عملیاتی یا جریان نقدی از عملیات، و همچنین کل فروش واحد استفاده کرد. علاوه بر این، تحلیلگر یا سرمایه گذار ممکن است مایل باشد به صورت عمیق تر صورت‌های مالی را مورد بررسی قرار دهد. از این طریق می‌توان نرخ رشد حاشیه یا هر بدھی را کاهش دهد.

در محیط رقابتی امروز، دوام و بقای سازمان‌ها به کیفیت تصمیمات ذینفعان بستگی دارد و ارزیابی عملکرد از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. در حال حاضر، با توجه به تعداد قابل توجه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در کشور، همچنین با توجه به روند خصوصی سازی بانک‌های دولتی و نیز تبدیل تعاوی های اعتباری و مؤسسات مالی اعتباری به بانک، ارزیابی عملکرد آنها اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است. در بخش مؤسسات مالی و به ویژه بانکها، روش‌های ارزیابی عملکرد به مدیران، سرمایه گذاران و سپرده گذاران اجازه می‌دهد تا به بررسی کارایی و سودآوری مؤسسات مالی مختلف پرداخته و از این طریق، مؤسسات مالی و بانک‌های نمونه و برتر را شناسایی کنند. ارزیابی عملکرد بانک‌ها در دو سطح مالی و غیرمالی صورت می‌گیرد و تاکنون روش‌های زیادی برای این ارزیابی‌ها ارائه شده است.

¹. Bontis

². Lotans and Yusuf

³. Colombo and Greeley

در دیدگاه مدیریت راهبردی سرمایه انسانی، همه دانش‌ها و مهارت‌های موجود در سازمان، راهبردی محسوب نمی‌شوند. پس تعیین انواع سرمایه انسانی موجود در سازمان و چگونگی به کارگیری آنان به مثابة منبع ایجاد مزیت رقابتی، نخستین گام در این راه است. با نگاهی مبتنی بر منابع به سازمان درمی‌یابیم که منابع، تنها زمانی برای ما ارزشمند هستند که باعث رشد کارایی شوند و امکان سرمایه‌گذاری در فرصت‌ها و مقابله با تهدیدات را برای ما فراهم کنند. پس در این نگاه، سرمایه انسانی سازمان از طریق همکاری در کاهش هزینه‌ها یا بهبود خدمات و محصولات برای مشتریان، ارزش آفرینی می‌کند. از سوی دیگر کولیس و موئیت گومری^۱ معتقدند "در فضای مدیریت راهبردی اهمیت سرمایه انسانی به میزان خلق و ایجاد تمایز رقابتی برای شرکت وابسته است". با نگاهی اقتصادی، نظریه مبادله هزینه بیان می‌دارد^۲ که سازمان زمانی مزیت رقابتی به دست می‌آورد که دارای منابعی مخصوص خود سازمان باشد، به نحوی که هیچ یک از رقبا نتوانند به این منابع دست یابند.^۳

لذا ماهیت منحصر به فرد سرمایه انسانی هر سازمان، باعث می‌شود تا سازمان‌ها منابع سازمانی خود را در زمینه‌های مدیریت استفاده و سرمایه‌گذاری کنند. این کار کاهش خطرپذیری و سرمایه‌گذاری در توانمندی‌های بالقوه بهره‌وری و تولیدی سازمان را در پی خواهد داشت.

مطالعه ادبیات

Shahveisi et all(2020) پژوهشی با عنوان ارائه مدل بهبود عملکرد مالی بانک‌ها بر مبنای فناوریهای نوین مالی را مورد بررسی قرار دادند. این تحقیق یک تحقیق کاربردی است. از نظر گردآوری داده‌ها، از نوع آمیخته می‌باشد. جامعه آماری تحقیق در قسمت کیفی ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری گلوله برفی و در قسمت کمی، ۳۸۴ نفر از خبرگان و صاحبنظران حوزه فناوری مالی، مدیران، سرپرستان و کارمندان بانک‌ها تشکیل گردیده است. برای تحلیل داده‌ها، از روش تحلیل عاملی تأییدی و از نرم افزارهای SPSS و آموس استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که متغیر مستقل با عنوان فناوری‌های نوین مالی از طریق شاخص‌های کاهش هزینه، بهبود ارایه خدمات مالی، افزایش درآمد، امنیت مالی، شفافیت مالی، مدیریت دارایی‌ها، افزایش جریان نقدی، کاهش عدم تقارن اطلاعات و زمان انجام حسابرسی، بر متغیر وابسته (بهبود عملکرد مالی بانک‌ها) مؤثر است. بانک‌های سنتی، به کمک فین‌تک‌ها قادر خواهند بود که سریع‌تر و کارآمدتر عمل کرده، محصولات جدیدی را معرفی، فرایندها را تسهیل، حس رضایت را در مشتری افزایش و درآمد خود را نیز افزایش دهند.

¹. Cullis & Montgomery
². Financial technology

Mohammadi et all (2019) پژوهشی با عنوان سرمایه اجتماعی مدیران و عملکرد مالی بانک‌ها را مورد ۱۱۵

بررسی قرار دادند. در عصر حاضر سهم عمده جذب و تخصیص منابع در بانک‌ها در ارتباط با جامعه صورت می‌گیرد لذا مدیران بانک‌ها به منظور روش‌شناسی پژوهش

این بخش با یاد شامل (روش و نوع پژوهش، ابزار گردآوری اطلاعات، فنون تجزیه و تحلیل اطلاعات، تعریف متغیرهای مورد مطالعه و تعریف عملیاتی آنها، جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری) باشد.

دستیابی به اهداف سازمانی، علاوه بر آن که به سرمایه فیزیکی و انسانی نیازمند هستند به سرمایه اجتماعی نیاز دارند تا از این راه بتوانند زمینه‌های رقابت و توسعه سازمان خویش را فراهم آورند. سرمایه اجتماعی مدیران دارایی بالقوه ایشان است که قابلیت دستیابی و بسیج آن از طریق ارتباطات اجتماعی، فراهم می‌شود. هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر سرمایه اجتماعی مدیران بر عملکرد مالی در بانک‌ها است. آزمون فرضیه‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل رگرسیون با داده‌های ترکیبی با استفاده از اطلاعات ۳۰ بانک کشور شامل بانک‌های بورسی و غیربورسی طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ انجام شده است. در نهایت ۲۶۵ داده-سال جهت آزمون فرضیات استخراج گردید. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی مدیران تأثیر مثبت و معنی‌دار بر معیارهای عملکرد مالی شامل نرخ بازده متوسط دارایی‌ها، نسبت سایر درآمدهای عملیاتی به کل دارایی‌های بانک و سود خالص عملیاتی دارد.

Heydari et all (2016) پژوهشی با عنوان بررسی عملکرد مالی بانک‌های خصوصی شده جمهوری اسلامی ایران و مقایسه آن با بانک‌های اسلامی منتخب حوزه خلیج فارس را مورد مطالعه قرار دادند. نظام بانکی در کشورهای مختلف از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این نظام با گردش مناسب وجوه می‌تواند کارآمدی را در اقتصاد به همراه آورد و در صورت کارکرد نامناسب، فعالیت‌های دیگر بخش‌های اقتصادی را با مشکل مواجه می‌سازد. در ایران، هر چند بانکداری بدون ربا در عرصه نظری، پیشرفت‌هایی داشته است، اما قدرت رقابت پذیری و ابعاد عملیاتی آن در سطح فرامی محدود و اندک است. عوامل متعددی براین موضوع تأثیر دارند؛ عدم همسویی با استانداردهای بانکداری اسلامی و ضوابط عملیاتی کمیته بال، عوامل سیاسی مانند تحریم‌ها و ریسک تطبیق عقود با ضوابط فقهی، از جمله چالش‌هایی هستند که نظام بانکی ما را در برقراری ارتباط و همچنین بالا بردن کیفیت شاخص‌ها، محدود نموده اند. این مقاله با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی و جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای و استنادی نگارش یافته، به مطالعه عملکرد مالی بانک‌های خصوصی شده جمهوری اسلامی ایران با بانک‌های اسلامی کشورهای حوزه خلیج فارس براساس شاخص‌های کمل^۱ می‌پردازد. نتایج نشان می‌دهد بانک‌های منتخب اسلامی از نظر شاخص کفایت سرمایه، کنترل ریسک‌های اعتباری، شاخص کیفیت مدیریت و نیز شاخص نقدینگی وضعیت مناسب‌تری نسبت به بانک‌های خصوصی شده ایرانی دارند.

اثر بانکداری اینترنتی بر عملکرد و ریسک بانک‌های منتخب کشورهای توسعه Malhotra, P., & Singh, B (۲۰۱۹) یافته را بررسی کرده‌اند. آن‌ها در مطالعه خود بیان می‌کنند که ۵۷ درصد بانک‌های تجاری در این کشورها از خدمات اینترنتی برخوردارند. مولفان، با استفاده از اطلاعات ۸۵ بانک در دوره ۲۰۰۷-۲۰۰۱ به این نتیجه رسیدند که بانک‌هایی که دارای خدمات بانکداری اینترنتی هستند، در مقایسه با بانک‌هایی که این خدمت را راهنمایی کنند، سودآوری بهتری دارند.

^۲ Tassem (۲۰۱۹) به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی و ارتباطات سیاسی بر عدم تقارن اطلاعاتی بانکها پرداخت. وی دریافت که حاکمیت شرکتی در برگیرنده کلیه فرآیندها و ساختارهایی است که موسسات مالی را در امر هدایت و راهبری امور، با هدف اطمینان از امنیت و سلامت عملکرد آنها یاری می‌نماید. حاکمیت شرکتی (نظام راهبری شرکتی) به معنای توزیع اختیارات و بکارگیری مکانیزم‌های مناسب توسط هیأت مدیره، هیأت عامل و سهامداران به منظور پاسخگویی به دیگر ذی نفعان بانک نظیر؛ سپرده گذاران، مشتریان، کارکنان و به طور کلی آحاد جامعه می‌باشد و در این راستا ساختاری را به منظور توسعه اهداف سازمان و اجرای آنها فراهم نموده و نظارت و کنترل بر عملکرد را امکان پذیر می‌نماید. همچنین یافته‌ها بیان داشت که حاکمیت شرکتی و ارتباطات سیاسی بر عدم تقارن اطلاعاتی بانک‌ها، به ترتیب تأثیر مثبت و منفی و معناداری دارند.

روش تحقیق

جامعه اماری این تحقیق کلیه کارکنان بانک پاسارگاد می‌باشد.

تحقیق حاضر با توجه به دسته‌بندی پژوهشات بر حسب هدف در دسته‌های تحقیقات کاربردی قرار دارد. با توجه به اینکه در این تحقیق به دنبال شناسایی مسئله و مشکل در جامعه آماری هستیم، این تحقیق از نوع کاربردی است و به روش تعزیزی و تحلیل داده‌ها، کمی- تحلیلی می‌باشد

مهتمرين روشهای گرداوری اطلاعات در اين تحقیق بدین شرح است: روش کتابخانه‌ای: جهت تدوین مبانی، تعاریف و مفاهیم نظری از منابع کتابخانه‌ای استفاده شد که مهمترین و مفیدترین منبع موتورهای جستجو در اینترنت، بانکها و منابع اطلاعاتی و کتابخانه‌های دانشگاه‌های کشور بوده است. در مقاله حاضر در بخش مبانی نظری از روش فیش برداری از منابع استادی و کتابخانه‌ای و در بخش جمع آوری داده‌ها از روش پرسشنامه محقق ساخته استفاده خواهد شد.

فرضیه اصلی

تنوع فعالیت‌ها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد با تاکید بر کارایی سرمایه انسانی تأثیر معنی داری دارد.

فرضیه‌های فرعی

تنوع فعالیت‌ها بر کارایی سرمایه انسانی در بانک پاسارگاد تأثیر معنی داری دارد.

^۱. Malhotra, P., & Singh, B

^۲. Tassem

تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد تاثیر معنی داری دارد.

سرمایه انسانی بر عملکرد بانک پاسارگاد تاثیر معنی داری دارد.

یافته‌های پژوهش

برای آزمون نرمال بودن داده‌ها چولگی و کشیدگی داده‌ها آزمون می‌شود. با توجه به اینکه میزان چولگی و کشیدگی متغیرهای تحقیق در بازه (۲و۲) قرار دارد متغیرهای پژوهش نرمال هستند.

جدول (۶-۴) آزمون چولگی و کشیدگی

متغیرهای پژوهش	چولگی	کشیدگی	توزیع نرمال
تنوع فعالیت‌ها	۰/۷۰۱	۰/۳۴	دارد
کارایی سرمایه انسانی	۰/۱۱۰	۰/۶۹	دارد
عملکرد مالی	۰/۲۹	۰/۴۰	دارد

فرضیه اصلی پژوهش

تنوع فعالیت‌ها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد با تاکید بر کارایی سرمایه انسانی تاثیر معنی داری دارد.

با توجه به نتایج بدست آمده چون ضریب اثر تنوع فعالیت‌ها $94/0$ درصد و کارایی سرمایه انسانی $56/0$ درصد بدست آمده بنابراین نتیجه می‌گیریم که تنوع فعالیت‌ها و کارایی سرمایه انسانی بر عملکرد مالی بانک‌ها تاثیر دارند. این تاثیر مثبت یک نوع تقویت کننده اثرات متغیرهای مورد نظر برهم است.

فرضیه فرعی اول

جهت بررسی نقش تنوع فعالیت‌ها بر کارایی سرمایه انسانی با توجه به نتایج بدست آمده ضریب اثر 94.0 مربوط به نقش تنوع فعالیت‌ها بر کارایی سرمایه انسانی تایید گردید و با توجه به اینکه این ضرایب مثبت بدست آمده است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت افزایش تنوع فعالیت‌ها، موجب افزایش کارایی سرمایه انسانی می‌گردد.

فرضیه فرعی دوم

یافته‌های جدول نشان می‌دهد ضریب همبستگی بین تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد معنادار است. یعنی بین تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد ($0.56 = 2$) رابطه مثبت و معنی داری در سطح اطمینان 99 درصد وجود دارد.

بر اساس ضریب تعیین (۲۱/۳۶) در صد از واریانس بین تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد مشترک بوده است که نشان‌دهنده وجود رابطه معنادار و مثبت بین تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد است.

فرضیه فرعی سوم

یافته‌های جدول نشان می‌دهد ضریب همبستگی بین سرمایه انسانی بر عملکرد بانک پاسارگاد معنادار است. یعنی بین سرمایه انسانی بر عملکرد بانک پاسارگاد (۰/۴۳۶=۲) رابطه مثبت و معنی‌داری در سطح اطمینان ۹۹ درصد وجود دارد. بر اساس ضریب تعیین (۰/۹۱) در صد از واریانس بین سرمایه انسانی بر عملکرد بانک پاسارگاد مشترک بوده است که نشان‌دهنده وجود رابطه معنادار و مثبت سرمایه انسانی بر عملکرد بانک پاسارگاد است.

با توجه به نتایج بدست آمده از فرضیه‌های پژوهش می‌توان اینگونه تبیین کرد که مدیران ارشد بانک‌ها می‌توانند از طریق آموزش برای تمام کارکنان، اجرای برنامه توسعه مدیریت منابع انسانی، تأمین امنیت شغلی، ارزیابی عملکرد مدیریت منابع انسانی، تنوع فعالیتها بانک، میزان رابطه حقوق مدیران با عملکرد آنها، ارزیابی عملکرد تمام کارکنان، فرصت‌های پیشرفت شغلی در سازمان، برنامه‌های پیشرفت شخصیت برای تمام کارکانگروههای های مشاوره با کارکنان، برنامه‌های کمک به کارکنان، و مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌های سازمان به افزایش کیفیت سرمایه انسانی و تنوع بیشتر فعالیتها بانک دست یابند تا بتوانند عملکرد بانک را در افزایش دهنند. نظام‌های سرمایه انسانی می‌توانند از طریق تسهیل ایجاد موقعیت‌هایی که خاص یک واحد تجاری هستند، ایجاد روابط اجتماعی پیچیده و ایجاد دانش سازمانی، به کسب افزایش عملکرد بانک کمک کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به تایید فرضیه اول مبنی بر تنوع فعالیت‌ها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد با تأکید بر کارایی سرمایه انسانی پیشنهاد می‌شود که تنوع فعالیتها بانکها بر عملکرد بانکها در صنعت بانکداری موثر است و این حاکی است که افزایش یا کاهش تنوع فعالیتها بانکی سبب ایجاد تغییرات قابل توجه در عملکرد بانکها می‌گردد. بنابراین تنوع فعالیتها بانکها پیش‌بینی کننده مناسب برای پیش‌بینی عملکرد بانکها در صنعت بانکداری محسوب می‌گردد. تأثیر سرمایه انسانی و میزان توسعه یافتنی آن موجب می‌شود که راهکارهای برای افزایش عملکرد بانکها از طریق تنوع فعالیتها بانکی ارائه دهد.

با توجه به تایید فرضیه دوم مبنی بر تنوع فعالیت‌ها بر کارایی سرمایه انسانی در بانک پاسارگاد پیشنهاد می‌شود که بانکها سرمایه انسانی که در واقع مجموعه دانش و مهارت‌های جمع شده در نیروی انسانی یک سازمان هستند را بر روی این منابع سرمایگذاری کند تا بتواند کارایی آنان را افزایش دهد و همچنین منابع انسانی با خلاقیت و ابتکار در کارها و کنترل های داخلی بازدهی کار را افزایش می‌دهد که منجر به تنوع فعالیتها بانکی و درآمد زایی بانک می‌گردد.

با توجه به تایید فرضیه سوم مبنی بر تنوع فعالیتها بر عملکرد مالی بانک پاسارگاد پیشنهاد می‌شود تنوع فعالیتهای ۱۱۹
بانکی موجب مسئله رقابت بانک‌ها با یکدیگر می‌گردد که با گسترش تکنولوژی بسیار پیچیده تر شده و نیاز است بانکها به منظور حفظ و ارتقای سهم بازاری خود و با ارائه خدمات جدید و متنوع رضایتمندی مشتریان از خود را افزایش دهند. واین مساله عملکرد و کارایی بانکها را افزایش می‌دهد ارائه خدمات مالی جدید و جذاب، در بانکها موجب رقابت شدید در بین بانکها می‌گردد که همین موضوع اهمیت متنوع سازی خدمات و محصولات را برای بانکها دوچندان می‌کند. جنبه دیگری که بر لزوم متنوع سازی فعالیتهای بانک‌ها پیشنهاد می‌گردد، موضوع کاهش ریسک و افزایش ثبات بانک‌ها از طریق متنوع کردن محصولات و خدمات قابل ارائه خود به مشتریان است که بر روی عملکرد بانکها تأثیر می‌گذارد.

منابع

- Ahuja, B. R., & Ahuja, N. L. (2012). Intellectual capital approach to performance evaluation: A case study of the banking sector in India. International Research Journal of Finance & Economics, 93, 110-122
- Chen, J. Z., & Xie H.Y. (2004). Measuring Intellectual Capital: A New Model and Empirical Study. Journal of Intellectual Capital, (5), 195-212
- Bontis, N. (2002), Managing Organizational Knowledge by Diagnosing Intellectual Capital: Framing and Advancing the State of the Field, International Journal of Technology Management, Vol. 18, No. 5/6/7/8, 433-462.
- Braun, V., and Clarke, V. (2006). "Using thematic analysis in psychology". Qualitative research in psychology, 3(2): 77-101.
- Colombo, M. G., & Grilli, L. (2005). Founders' human capital and the growth of new technology-based firms: A competence-based view. Research policy, 34(6), 795-816
- Chu, P. Y., Lin, Y.L., Hsiung, H.H., & Liu, T.Y. (2006). Intellectual Capital: An Empirical Study of ITRI. Technological Forecasting & social change, 18(73), 889-902.
- Chen, H. M., & Lin, K. J. (2006). The measurement of human capital and its effects on the analysis of financial statements. International Journal of Management, 20(4), 478-470.
- Gorton, G., & Winton, A. (2016). Liquidity Provision, Bank Capital, and the Macroeconomy. Journal of Money, Credit and Banking, 49, 5-37.
- Heydari, Mohammad Reza, Fatemi Varzaneh, Sayyed Mohammad(2016) Investigating the financial performance of privatized banks of the Islamic Republic of Iran and comparing it with selected Islamic banks in the Persian Gulf. Financial Studies and Islamic Banking Quarterly, 2 (Spring and Summer) 6(9),33-69
- Hsu, D. H. (2007). Experienced entrepreneurial founders, organizational capital, and venture capital funding. Research Policy, 36(5), 722-741.
- Khodaei.M (2015) Forecasting financial instability with the Camels approach in Iran's banking industry. Master's thesis. Faculty of Management, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran. 6(15), 36-54(In Persian)
- Luthans, F., & Youssef, C. M. (2004). Human, social, and now positive psychological capital management:: Investing in people for competitive advantage. Organizational dynamics, 33(2), 143-160.

- ۱۲۱ Malhotra, P., & Singh, B. (2019). An Analysis of Internet Banking Offerings and it's Determinants in India. *Internet Research*, 20 (91), 87-106.

Malhotra P., Saksena S. and Joshi V. Time budgets of infants for exposure assessment: a methodological study. *J Exposure Anal Environ Epidemiol* 2019; 10 (3): 267–284.

Long range planning, 30(3), 413-426.

Steward, T. (1991). Intellectual Capital: Brainpower. *Fortune*, Volume 37, Issue 7, (June 3), Shah Veisi, Farhad, Taremi, Shahram, Khairollahi, Farshid, Taher Abadi, Ali Asghar.(2020) Providing a model for improving the financial performance of banks based on new financial technologies. *Knowledge of financial accounting* 5(11) 10-15

Wang, M. (2011). Measuring intellectual capital and its effect on financial performance: Evidence from the capital market in Taiwan. *Frontiers of Business Research in China*, 5(2), 243-265.

